

27. jun 2022. godine

Klub poslanika Socijaldemokrata Crne Gore

poslanik Boris Mugoša, ovlašćeni predstavnik Kluba poslanika Socijaldemokrata Crne Gore

POSLANIČKO PITANJE

Na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, u ime poslaničkog kluba SD-a, predsjedniku Vlade postavljam sljedeće pitanje:

43. Vlada Crne Gore formirana je prije dva mjeseca.

Zbog čega, u izuzetno kompleksnoj ekonomskoj a prije svega socijalnoj situaciji uzrokovanoj drastičnim rastom troškova života, u navedenom dvomjesečnom periodu ključni prioriteti Vlade nisu bili usmjereni u pravcu zaštite socijalno ugroženih kategorija građanki i građana, već dominiraju teme koje dodatno političku scenu čine nestabilnijom, još više polarizuju i zbunjuju crnogorsku javnost, oko kojih ne postoji adekvatan stepen saglasnosti donosioca odluka i koje svakako ne doprinose poboljšanju ozbiljno ugroženog životnog standarda značajnog broja građanki i građana Crne Gore?

ODGOVOR

Uvaženi poslaniče Mugoša,

Imajući u vidu činjenicu da su prioriteti aktuelne 43. Vlade Crne Gore usmjereni isključivo u pravcu poboljšanja kvaliteta života svih građana/ki Crne Gore, kao i rješavanju brojnih naslijeđenih i novonastalih socio-ekonomskih, političkih i društvenih problema, ne bih se složio sa Vašom ocjenom da Vlada podstiče teme koje političku scenu čine nestabilnijom. Naprotiv.

Mišljenja sam da zatvaranjem svakog problema koji dijeli crnogorsko društvo i političku scenu, ujedno smanjujemo vještački indukovane procjepe koji su decenijama eksploatisani u cilju homogenizovanja određenih polova političke scene i zadovoljavanju partikularnih interesa.

U tom smislu, socio-ekonomska pitanja su oduvijek bila na vrhu ljestvice prioriteta ove Vlade, ali ćemo se složiti da ona nažalost rijetko ili gotovo nikada ne izazivaju toliko emotivne reakcije političkih aktera, niti žustre polemike, koliko zaslužuju. Onog trenutka kada te životne teme budu činile dominantnu diskusiju na političkoj sceni, znaćemo da je i naša Crna Gora konačno iskoračila naprijed i dobila daleko zreliju i odgovorniju političku elitu.

Podsjećanja radi, dva ključna stuba 43. Vlade Crne Gore jesu vladavina prava i ekonomski razvoj. Zadatak ove generacije političkih struktura jeste da radimo na kompromisu oko opštih društvenih interesa, u korist, a ne na štetu naših građana/ki. Moja politička volja je neupitna.

U nastavku ću, u cilju pružanja konkretnih podataka Vama i javnosti, izložiti određene mjere Vlade Crne Gore koje su usmjerene u pravcu zaštite socijalno ugroženih kategorija građana/ki.

U oblasti socijalne i dječje zaštite sprovode se aktivnosti koje su posebno usmjerene na zaštitu ugroženih grupa: nesposobnih za rad i materijalno neobezbjeđenih, djece, lica sa invaliditetom, starijih lica, žena žrtava nasilja i drugih lica kojima je uslijed posebnih okolnosti potreban odgovarajući oblik socijalne zaštite. U tom smislu Zakonom o socijalnoj i dječjoj zaštiti propisana osnovna materijalna davanja i usluge socijalne i dječje zaštite. Prava iz ove oblasti korisnici mogu ostvariti preko 13 centara za socijalni rad.

Za isplatu materijalnih davanja u 2021. g. izdvojeno je 79.917.965,93 EUR (bez jednokratnih novčanih pomoći), dok su u 2022. g. opredijeljena znatno veća sredstva u iznosu od 137.705.000,00 EUR.

U cilju unapređenja položaja djece u 2021. g. uveden je dodatak za djecu za djecu od 0 do 6 godina, a od 1. oktobra t.g ovu mjeru će moći da ostvare sva djeca do 18 godina života. Za ovu namjenu, Zakonom o budžetu su obezbijedena sredstva u ukupnom iznosu od 27.400.000,00 EUR.

Vlada Crne Gore preko resornog Ministarstva rada i socijalnog staranja u potpunosti spovodi i Zakon o obeštećenju bivših korisnika nadoknada za žene sa troje i više djece, čime je broj korisnika prava na materijalna davanja povećan sa 60.000 na preko 100.000. Za ove namjene su planirana sredstva u ukupnom iznosu od 29.500.000,00 EUR za ovu godinu.

Osim navedenih materijalnih davanja u sistemu socijalne i dječje zaštite uspostavljene su sljedeće usluge, i to: usluga dnevnog boravka za djecu sa smetnjama i teškoćama u razvoju; usluga dnevnog boravka za odrasla i stara lica sa invaliditetom; usluga dnevnog boravka za djecu sa problemima u ponašanju; usluga smještaja u ustanovu; usluga savjetovanja; usluga terapija; usluga SOS telefon; usluga smještaja u prihvatilištu – skloništu; usluga pomoć u kući za odrasla i stara lica sa invaliditetom, kao i za djecu sametnjama i teškoćama u razvoju; usluga personalna asistencija; usluga svratište za odraslo i staro lice koje je beskućnik; usluga stanovanje uz podršku se obezbjeđuje mladom licu koje je bilo dijete bez roditeljskog stranja do 23 godine života u Podgorici, Danilovgradu i Bijelom Polju.

Resorno Ministarstvo putem javnih poziva za pružanje usluga u iznosu od 139.998,06 EUR finansira usluge: SOS telefon za djecu i mlade koji su žrtve zlostavljanja, zanemarivanja, nasilja u porodici i eksploatacije ili kod kojih postoji opasnost da će postati žrtve, SOS telefon za odrasla i stara lica koji su žrtve zlostavljanja, zanemarivanja, nasilja u porodici i eksploatacije ili kod kojih postoji opasnost da će postati žrtve i smještaja u prihvatilištu – skloništu djeteta, odraslog i starog lica koje je žrtva trgovine ljudima.

Iz budžeta se redovno izdvajaju sredstva za finansiranje usluge smještaja korisnicima u javnim ustanovama i ti u: Dom starih "Grabovac" Risan, Dom straih Bijelo Polje, Dom starih Pljevlja, Zavod "Komanski most", Dječji dom "Mladost" Bijela i Centar "Ljubović". Takođe, u ovoj godini je planirano da počnu sa radom i domovi starih u Nikšiću i Podgorici.

Usluga dnevnog boravka za odrasla i stara lica sa invaliditetom finansirana je kroz projekat "Nastavak reforme sistema socijalne i dječje zaštite" koji je Ministarstvo sprovodilo uz tehničku podršku UNDP-a i kroz koji je bilo obezbijeđeno funkcionisanje 13 dnevnih boravaka, i to u: Nikšiću (3), Danilovgradu (2), Mojkovcu (1), Plavu (1), Cetinju (1), Rožajama (1), Bijelom Polju (1), Petnjici (1), Pljevljima (1), Kolašin (1). Na godišnjem nivou finansiranje ove usluge podršku za život u zajednici iznosilo je oko 190.000,00 eura. Od 1. januara 2022. g. dnevni boravci za odrasla i stara lica su prestali sa radom, a Vlada će kroz Ministarstvo nastojati, budući da nema licenciranih pružalaca usluge, da u saradnji sa UNDP-jem u što kraćem roku, ponovo uspostavi ovu uslugu.

U cilju adekvatnije zaštite lica sa invaliditetom, realizujemo projekat "Reforma nacionalnog sistema utvrđivanja invaliditeta" čija je vrijednost oko 1 mil EUR. Projekat ima za cilj uspostavljanje jedinstvenog tijela za utvrđivanje invaliditeta (Zavod) i jedinstvenih nacionalnih kriterijuma (po socijalnom modelu) za utvrđivanje invaliditeta. Od sistema utvrđivanja invaliditeta direktno zavisi korišćenje raznih prava za oko 50.000 građana i njihovih porodica. Ova lica će uspostavljanjem novog sistema pravednije i lakše ostvarivati prava, a istovremeno ovo je i način za obračun s mogućim zloupotrebama socijalnih i drugih davanja i usluga. Reformom treba da se suspenduje oko 30 postojećih komisija i uspostavi jedinstveno tijelo (Zavod) koje bi vještačilo po novoj, jedinstvenoj, nacionalnoj metodologiji za sve resore (socijalna zaštita, zapošljavanje, penzijsko invalidska i boračka zaštita i prosvjeta).

Unapređenje socijalne i dječje zaštite u odnosu na prava iz socijalne i dječje zaštite, kao i način rada u centrima za socijalni rad i ustanovama socijalne i dječje zaštite, kako bi se na najbolji način zaštitila prava osoba koja imaju potrebu za odgovarajućim oblikom socijalne i dječje zaštite je prioritet budućih aktivnosti. U tom smislu, planirana je izmjena Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti kroz koji će se unaprijediti materijalna davanja i usluge u oblasti socijalne i dječje zaštite; preispitati uslovi za ostvarivanje materijalnih davanja kako bi se proširio obuhvat korisnika; u skladu sa materijalnim mogućnostima države nastojaćemo da povećamo iznose materijalnih davanja i sprovodićemo i druge mjere i programe u cilju unapređenja materijalnog položaja najranjivijih grupa stanovništva.

U oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja intezivno se radi na poboljšanju položaja penzionera. Od 1. maja tekuće godine izvršeno je redovno usklađivanje penzija i drugih prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja za 8,15 odsto, tako da najniža penzija trenutno iznosi 162,45 EUR, dok je iznos posječne penzije 328,44 EUR. Prosječna penzija u Crnoj Gori veća je nego prosječne penzije u drugim državama u regionu, izuzev Slovenije i Hrvatske koje su članice Evropske unije. Od 1. septembra, u skladu sa izmjenama i dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, najniža penzija će se, uz redovno usklađivanje, povećati za dodatnih 36 odsto, pa će ista iznositi između 220 i 230 EUR. Nastaviće sa sa preduzimanjem aktivnosti koje će se odnositi na poboljšanje materijalnog položaja penzionera, odnosno subvencioniraće se nabavka prehrambenih namjernica, jednokratne novčani pomoći

najugroženijim penzionerima kao i boravak u odmaralištima u Žabljaku i Ulcinju. Dakle, prioritet će i u budućem periodu biti redovnost u isplati prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja kao i održavanje likvidnosti Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja.

Hvala na pažnji.

PREDSJEDNIK

dr Dritan Abazović